

Pupki so majhni, zato jih vozniki ob prečkanju cest sploh ne opazijo.

Prostovoljci pomagajo prenašati dvoživke, pogosto navadne krastače.

Ljubljansko barje

KRAJINSKI PARK

Črne točke za dvoživke

Na Ljubljanskem barju smo s popisom črnih točk v letu 2013 največje zgoščitve prehodov dvoživk zabeležili na naslednjih cestnih odsekih: Bistra, Pako-Goričica, Podpeč-Jezero, Jezero-Tomišelj, Bevke in Plešivica. Opozorilni in preventivni varstveni ukrepi so osredotočeni na ozaveščanje ljudi, predvsem voznikov s postavitvijo opozorilnih tabel ali prometnih znakov. Začasni ukrepi so usmerjeni predvsem v spomladansko selitev dvoživk, ki je najbolj množična in časovno zgoščena, zato je njihov uspeh le delen. Ena od možnih začasnih rešitev je začasno zaprtje ceste v času selitve, a na mnogih cestnih odsekih ni izvedljiv. Drugi možen začasni ukrep je postavitve varovalnih ograj za dvoživke in prenašanje le-teh preko ceste. Namen ograje je, da dvoživkam fizično prepreči dostop na cesto, hkrati pa je omogočeno tudi zbiranje podatkov o selitvenih poteh ter o številčnosti populacije. Trajni ukrep vključuje postavitve stalnih varovalnih ograj in izgradnjo podhodov za dvoživke. So najbolj učinkoviti, saj zajamejo vse selitve vseh vrst v vseh življenjskih obdobjih. Slabost stalnih ograj je visoka začetna investicija in pa njihovo dolgoročno vzdrževanje.

Postavljanje začasne varovalne ograje za dvoživke v letu 2013 na odseku Pako - Goričica.

Kako lahko pomagaš?

V času selitve dvoživk bodi pozoren na živali na cesti in zmanjšaj hitrost vožnje.

Pomagaj dvoživkam čez cesto na mestih popisanih črnih točk v času selitve (selitev se začne lahko že februarja in traja do aprila). Akcije prenašanja dvoživk se lahko vedno udeležiš v večernem času, kakšno uro po sončnem zahodu, ko se seli največ živali. Obvezna oprema je odsevni jopič in pa dobra ročna ali čelna svetilka.

Če želiš sodelovati pri projektu prenašanja dvoživk na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje nam svoj kontakt in telefonsko številko pošlji na info@ljublanskobarje.si. Preko sms-a te bomo obvestili, kdaj in kje lahko pomagaš.

Delavnice z živimi dvoživkami v šolah in vrtcih spodbujajo pozitiven odnos do te skupine živali. Otroci po delavnicah pogosto pravijo:

"Prej sem se krastače bal, pa sploh ni tako grozna".

"Prijetno je držati žabico." "Ko jo držim na roki me žgečka."

Več informacij:

Krajinski park Ljubljansko barje

Podpeška cesta 380 • 1357 Notranje Gorice

T: 08 20 52 350 • E: info@ljublanskobarje.si • www.ljublanskobarje.si

POMAGAJMO ŽABICAM
ČEZ CESTO!

Mrest z ličinkami (paglavci) v razvoju.

Spomladi se dvoživke selijo na mrestišča, da bi odložile mreste.

Hribski urh se prehranjuje z žužkami, pajki in deževniki.

Življenjski cikel dvoživk

Dvoživke živijo na kopnem, a se njihovo življenje začne v vodi. Spomladi samice v vodo odlagajo jajca, ovita z zdrazastim ovomem. Brezrepe dvoživke, kot so rjave in zelene žabe, krastače, urhi in rege odlagajo jajca v skupkih (mrestih). Pri repatih predstavnikov dvoživk pupki posamezna jajca zavijejo v liste vodnih rastlin, navadni močerad pa v vodo odloži že razvite ličinke.

Iz jajc se izležejo ličinke, ki živijo v vodi in dihaajo s škrgami. V procesu preobrazbe v odraslo žival se živalim razvijejo pljuča, ki omogočajo življenje na kopnem. Njihova koža mora biti vedno vlažna, saj velik del izmenjave plinov poteka tudi skozi kožo, zato jih pogosto najdemo v vlažnih ali mokrih habitatih.

Plavčki so rjave žabe, pri katerih samčji v času parjenja pomodrijo.

Letne selitve dvoživk

V svojem letnem ciklu se dvoživke po bolj ali manj ustaljenih poteh selijo med kopenskimi in vodnimi življenjskimi prostori. Njihova telesna temperatura je odvisna od temperature okolja, zato zimo preživijo v gozdu (prezimovališča), kjer zakopane v zemljo otpnejo in se tako zaščitijo pred zmrzaljo. Spomladanska toplota in deževje jih predramita in spodbudita, da se odpravijo na spomladansko selitev proti mrestiščem, kjer se razmnožujejo.

Po parjenju se odrasle dvoživke odpravijo do poletnih bivališč, kjer se prehranjujejo in preživijo preostanek poletja. Julija in avgusta se mlade, preobražene dvoživke iz mlak in vodnih teles, kjer so odrasčale, razpršijo po okolici (poletna selitev). Pozno jeseni je za dvoživke čas jesenske selitve, ko se odpravijo nazaj do prezimovališč.

Zelene rege se iz gozda, kjer prezimujejo, spomladi selijo do mlak, kjer se zadržujejo celo poletje do jeseni, ko se znova vrnejo v gozd.

Zakaj so dvoživke pomembne in kaj jih ogroža?

Dvoživke v naravi uravnavajo številčnost žuželk, polžev, pajkov in deževnikov, saj se z njimi prehranjujejo. Obenem so same plen ribam, pticam, kačam in drugim vretenčarjem. So pomemben člen prehranjevalne verige in pomagajo vzdrževati ravnovesje ekosistema.

Dvoživke ogroža izguba življenjskega prostora (zasipanje vodnih teles, regulacija potokov), onesnaženje, krivolov, bolezni ter promet. Na odsekih, kjer cestno omrežje seka selitvene poti dvoživk, pride do množičnih povozov dvoživk. Takim cestnim odsekom pravimo črne točke.

Dvoživke so ogrožene pri prečkanju cest v času spomladanske, pa tudi poletne in jesenske selitve.